

Leisk tau padėti

MAKETAS

MAKETAS

MAKETAS

suprasdamas, jog Sandrai nėra šansų adaptuotis be kitų pagalbos, kriminalistas ją skatino priimti ir Caritas darbuotojų, psichologų pagalbą.

Šiandien turime ir apkaltinamąjį nuosprendį šioje didelėje tarptautinėje byloje, nors nusikaltėliai įnirtingai teisme gynėsi, samdė „elitinius“, patyrusius advokatus.

Žaizdos širdyje, kūno negalavimai liko – tačiau Sandra savo gyvenimo nepralaimėjo.

KĄ RINKTIS?

Kai šiandien Lietuvoje kalbame apie prekybą žmonėmis, dažniausiai galvojame apie nelaimingas sekso industrijos aukas, na, dar galbūt galime įsivaizduoti darbinį išnaudojimą. Tačiau nusikalstamas pasaulis nenuilstamai ieško naujų pasipelnymo nišų, kur minimalios investicijos atneša dešimteriopą pelną. Ši žaibiškai plintanti savo tėvynainių išnaudojimo forma – tai labai jaunų vyrų, neretai dar paauglių verbavimas ir siuntimas vogti, plėšti, gabenti ir prekiauti narkotikais V.Europoje. Jų daug, jie mobilūs, žiaurūs, negailestingi silpniesiems, kietai susaistyti „neskundimo“ pančiais. Neretai patys nusikaltimų organizatoriai nedalyvauja tokiuose reiduose, jie trauko virvutes saugiai sėdėdami už kompiuterio ekrano ar „vierchaudami“ ant zonos gultų. Eiliniams kriminalistams šie vis atsinaujinantys voratinkliai yra sunkiai išpainiojami, tačiau geriau pasiruošę ir atkaklesni jų kolegos sistemingai tuos „dūšių gaudytojus“ persekioja ir kelia jiems kaltinimus.

Kai policijos komisariete pirmą kartą susitikau su Viliumi, jo laikysena mažai kuo skyrėsi nuo panašaus likimo aštuoniolikmečių. „Aš nieko jums nesakysiu, aš ne skundikas, tuoj jums paskambins rimti žmonės, turėsi problemų“ – atkakliai tvirtino vaikinukas, nekeldamas akių nuo žemės. Byloje buvo pakankami duomenų, įrodančių ką jis veikė ne kartą vykdamas į Jungtinę Karalystę, Vokietiją. Tačiau ten taip pat buvo duomenys apie tai, kaip Vilius buvo savo „boso“ mušamas, žalojamas, gaudomas, jėga ištempiamas iš menkučių savo slėptuvių pas draugus. Šeimą vaikiną lyg ir turėjo, tačiau ar pavadinsi šeima niekada neišsiblaivančią motiną ir jos vis naujus sugyventinius? Kiekviena-me mieste galima rasti visoms vietos tarnyboms puikiai žinomų bendrabučių, socialinių būstų, kur tokios „šeimos“ gyvalioja tarsi už civilizacijos ribų.

Kai vaikinuką prie namų užkalbino kažko lūkuriuojantis nepažįstamasis ir pasiūlė „šen bei ten palėkti, yra reikalas, dideli pinigai“, Vilius iš karto pasiūto labai dėkingas, jis iki pat Vokietijos sienos nedrįso išreikšti nė mažiausios abejonės naujų draugų kėslais. „Tu kietas bičas, ar ne?“ – šie nuolat plojo jam per petį.

Į ką įsivėlė vaikiną netruko suprasti, kai jaunutis jo porininkas viename iš parinktų prekybos centrų nesurinko nurodytos prekių normos ir vakare „bosas“ jį viešai auklėjo. „Viliau, padaryk jį, Viliau, jis tavo merga!“ – kaip kokius šunis pjudė ratų sustoję vyrai. Vėliau abu vaikus sumušė, ir taip pradėjo suktis karštligiška vagysčių, muštynių, bėgimo nuo policijos, slapstymosi nuo gaujos, bastymosi po svetimas šalis karuselė. Per Viliaus ir jo bendrų rankas perėjo daugybė maišų su prabangiomis elektronikos, aprangos, kosmetikos prekėmis, tačiau pats vaikiną nuolat badavo, kišenėje tebuvo vienas kitas pinigėlis.

Šią apgailėtiną egzistenciją nutraukė anglų policijos pasala, jiems surengta viename didmiesčio parke, kur po dienos „darbų“ gauja rinkosi poilsui. Vėliau Vilius prisipažins, jog nesąmoningai jis šios dienos labai laukė. Deja, anglai sulaukė tik pačius nesvarbiausius gaujos narius, kurie, laikui bėgant, vis labiau laukėjo ir degradavo. Juos pasiuntė atgal į Lietuvą, Vilių čia pasitiko kriminalistai.

Su vaikiną kalbamės tyrėjo kabinete. Jis atkakliai kratosi mūsų programos siūlomos pagalbos, jam nieko nereikia. Čia visi papirkti, „bosas turi pažinčių aukštuose sluoksniuose, kaip kitaip jam taip sektųsi?“ Nors man asmeniškai atrodo, kad „boso“ gerovės laikai jau eina į pabaigą, tačiau suprantu, jog Vilius pats turi pasirinkti, koku keliu jam toliau eiti. Jo apsisprendimas yra labai svarbus, nes net geriausiai dirbanti policija ar socialiniai darbuotojai nesugebės jo visiškai apsaugoti nuo vienokio ar kitokio buvusių sėbrų ir jų advokatų poveikio. Pasirinkęs liudyti prieš juos, jis užsitrauks šių padugnių paklaikusį pyktį, jie jo ieškos ir tikriausiai vieną dieną jį pasiuntinys išdysg vaikino kelyje. Viliui teks nepasimesti ir duoti atkirtį.

Tačiau šis pasirinkimas gali tapti ir naujo gyvenimo pradžia. Laisvo, įdomaus, pilno galimybių jaunuoliui tapti suaugusiu vyru, įgyti profesiją, sutikti mylimą žmogų, sukurti namus.

Rinktis Viliui.

MAKETAS

MAKETAS

MAKETAS

sutvarkęs pora reikalų, atskubėtų iš paskos.

Sunkia širdimi Sandra vyko į šalį, apie kurią beveik nieko nežinojo, o ir anglų kalbos žinios buvo labai jau menkos.. Pirmasis smūgis ištiko dar pakeliui, keliautojų mašinai sustojus nedidelėje degalinėje. Vienas iš drauge keliauvusių vyrų, kitiems paslaugiai lūkuriuojant lauke, tiesiog mašinoje iššagino Sandra ir pareiškė, jog ji dabar priklauso jam, jis ją ... nusipirko, taigi, norės atgauti pinigus.

Sandra sunkiai gali nupasakoti tolimesnius

MAKETAS

MAKETAS

MAKETAS

įvykius. Kaip atvyko į didelį miestą Olandijoje, kaip ją nuvedė į keistus namus, kurie turėjo ne langus, o vitrinas, kuriose stovėjo ne manekenai, o gyvi žmonės, kaip gatvėse vyrai stebeilijosi į tas pusnuoges moteris, o išsirinkę kurią, eidavo į kambariukus su ja santykiauti.

Sandros „šeimininkas“ turėjo savo „plotą“ ir keletą jam dirbančių merginų. Supratusi, kad merginų kalba lietuviškai, Sandra prišokusi maldavo padėti jai, isteriškai raudėjo, kad ji niekada „to“ negalės daryti. Pagalbos nebuvo – merginos Sandrai patarė „neišsikalinėti“, o kad lengviau sektųsi su klientais - būtinai reikia pavartoti narkotikų.

Prasidėjo „darbas“. Sandra daug laiko praleisdavo vitrinoje, „šeimininkas“ negailestingai eksploatavo „šviežieną“. Dienos susimaišė su naktimis, klientai, nežiūrint jų skirtumų, tapo viena beveide būtybe, kuri, atlikusi aktą, apsirengia ir išeina. Sandra pamena, jog tuo metu labiausiai rūpėjo – apsvaigti, nejausti, išgyventi kaip nors..

Sandros dilbiuose yra keli gilūs įpjovimai, ji paaiškina, jog buvo tokių situacijų, kai neapykanta „šeimininkui“ tapdavo nepakeliama, tada ji žalodavo save..

Į klausimą kodėl neprašė pagalbos nuolat raudonųjų žibintų kvartalą lankančių policijos pareigūnų ar socialinių darbuotojų, paslaugiai siūlančių pasidavinėjančioms moterims prezervatyvus, gydytojų kontaktus, Sandra atsako be užuolankų. Ji matydavo savo „šeimininką“ draugiškai besišnekučiuojantį su pareigūnais, jie rūkydavo, gerdavo kavą kartu.. O užkalbinti tuos olandų socialinius darbuotojus Sandra irgi niekada nebūtų ryžusis, nes nemokėjo nei kalbos, nei suprato jų lankymosi tikslo.

Vieną dieną Sandra išgirdo susirūpinusių merginų šnekas apie tai, jog „bosas“ rengiasi plėsti savo „verslą“, jam puikiai sekasi, atvyksta naujų panų partija, o turimas jis planuoja perparduoti kitiems suteneriams.

Vadinasi, tai niekada nesibaigs?! Mergina suprato, kad turi vaduotis, bandyti bėgti, nors ir kaip tai atrodė rizikinga.

Svarbiausia buvo pasirūpinti, o kai Sandra, nutaikiusi momentą pribėgo prie policininko ir springdama ašaromis pradėjo rekti, toliau viskas vyko žaibiškai. Ji atsidūrė komisariete, pareigūnai iškvietė vertėją, susisiekt su Lietuvos ambasada, leido Sandrai paskambinti namo.

Vėliau buvo suorganizuotas Sandros grįžimas į Lietuvą ir štai ji pravėrė Lietuvos Caritas specialios pagalbos programos duris.

Traumos mastą liudijo paniška merginos baimė būti uždaroje patalpoje, bendrauti su nepažįstamais žmonėmis, judėti gatvėmis.. Sandra pasitikėjo tik vienu žmogumi – tai Lietuvos kriminalinės policijos pareigūnu, kuris ją visur lydėjo, garantavo saugumą. Tikriausiai tik jo kantrybės dėka mergina pasiryžo ilgam, nemaloniam, neleidžiančiam pamiršti baisių išgyvenimų ikiteisminiam tyrimui. Aiškiai

Jūratė mergaitės kalbų net klausytis negali. „Kolia?! Kvaiša, tu dar nuo jo klyno neatsitraukei, o jis tave jau pamiršo, visom tą patį suokia, kad už dyka gautų..“ Ji čiumpa mane vos ne už atlapų: „Padėkit mergaitei, jai dar gyventi ir gyventi, pražus ji ant to kelio..“

Nuo šio susitiko praėjo beveik dveji metai. Živilė liko pas mus, nors dėl jos teko smarkiai pakovoti su įvairiomis tokių vaikų likimus tvarkančiomis tarnybomis, kurioms, pasirodo, didžiausias galvos skausmas yra ne dingę, o atsiradę vaikai – kur juos „kišti“, kaip juos bausti, kaip su jais kalbėtis ir t.t. Vis tik didžiausia ir svarbiausia buvo pačios Živilės kova su savo praeitimi, įpročiais, impulsu bėgti ir slėptis, kai yra sunku. Jai labai padėjo nauja globėja, didelės šeimynos mama, kantriai ir reikliai lydinti mergaitę jos bandymuose atrasti savo vietą paauglystės pasaulyje.

Jūratė buvo pasirodžiusi dar kartą, į kabinetą jau nebeužėjo, į kalbas su manimi nebesileido. Perdegęs alkoholio tvaikas, dėmėti rūbai liudijo, jog jos gyvenimo kreivė smuko žemyn... Daugiau jos nebesutikau.

Kur Tu šiandien bebūtum, Jūrate, noriu Tau pasakyti – Tau dar gyventi ir gyventi... kitaip gyventi!

LAIMĖTAS GYVENIMAS

Dirbu socialine darbuotoja viename iš programos „Pagalba prostitucijos ir prekybos žmonėmis aukoms“ skyrių. Tenka sutikti daug įvairaus amžiaus, kartais ir labai jaunų žmonių, kuriuos sunkios gyvenimo sąlygos, naivumas, nepalankiai susiklosčiusios aplinkybės įstumia į nusikaltėlių glėbį. Vis tik nieko neįtariančių moterų ir vaikų įviliojimas į patį bjauriausių išnaudojimą – prostituciją – yra tai, ką mūsų visuomenė dar mažai supranta, neretai pačios aukos sulaukia kaltinimų net iš artimiausių žmonių.

Noriu skaitytojams papasakoti apie merginą Sandra, jos kančias ir pergalės.

Ji yra kilusi iš mažo R.Lietuvos kaimelio, kaip ji pati sako, pas mus tik kelios trobos, pilnos klegančių vaikų ir depresijoje paskendusiu moterų. Vyrai kažkur iškeliavę, kažkur girtuokliauja, pačios Sandros tėvelis netikėtai pasitraukė iš gyvenimo, palikęs sukrėstą žmoną ir didžiulį būrį vaikų. Todėl dar paauglystėje mergaitė buvo apsisprendusi – aš noriu kitokio gyvenimo, šitame užkampyje tikrai neliksiu. Mokslai sekėsi sunkiai – alino nesibaigianti namų ruoša, jaunesnių brolių ir seserų auginimas, papildomi uždarbiai kaimynų laukuose. Juolab, kad mama vis dažniau pradėjo kilnoti taurelę, teisindamasi, kad nebepakelia tokio gyvenimo.

Kai rajono miestelyje prie Sandros, tempiančios sunkų pirkinių maišelį, sustojo mašina ir iš jos iššoko du paslaugūs, mandagūs jaunuoliai, merginai pasirodė, jog tai seniai lauktas ženklas. Įvykiai klostėsi žaibo greitumu – pavėžėję Sandrai namo, vaikinai pradėjo nuolat lankytis kaimelyje, o kritęs į akį Rolandas jau po kelių dienų prisipažino „tiesiog pamilęs ir nebegalintis gyventi be Sandros“. Prieš tokį karštą asistavimą 18-metė neatsilaikė, nors ir buvo kiek neramu viską metus, su netikėtai atsiradusia „didžiąja gyvenimo meile“ keltis gyventi į Vilnių.

